TOR:s yttrande

Företagsskatteberedningens promemoria angående vissa frågor vid beskattning av rederi- och luftfartsrörelse m m (Ds Fi 1972:8)

Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund har beretts tillfälle avgiva yttrande över rubricerade betänkande. I anledning härav får förbundet anföra följande.

Förbundet är medvetet om att de underskott av partrederi och liknande verksamhet, som behandlats i promemorian, använts i skatteundandragande syfte. Reglernas användning har också visat, att berörda skattskyldiga i många fall avsett att inte endast uppskjuta beskattningen utan också att ernå en definitiv skattefrihet. Förbundet är därför ense med beredningen om att åtgärder till eliminerande av obehöriga skattevinster bör vidtagas. Ur taxeringssynpunkt syns dock de föreslagna ändringarna i vissa delar – som nedan beröres – vara oklara och i andra delar diskutabla. Det är önskvärt, att föreslagen författningstext förtydligas i vissa, nedan angivna fall.

Nedskrivning av kontrakt

Principen rörande begränsning av kontraktsnedskrivningen av fartyg och luftfartyg till inkomst av rörelse kan förbundet acceptera. Det är dock fortfarande oklart, om rörelse verkligen kan anses bedriven enbart i och med att ett fartyg är kontrakterat. Utredningens slutsats, att rörelse föreligger redan vid kontraktet är knappast godtagbart dokumenterad. Den överensstämmer väl heller knappast med den praxis, som i övrigt gäller i förvärvskällan rörelse. Det synes logiskt, att anse rörelse i skattehänseende föreligga först då delägarna i partrederiet äger ett fartyg gemensamt och detta användes för sitt ändamål, d v s intäkter föreligger. Om beredningens mening är, att avskrivning utan denna begränsning skall få göras, bör 1 § i ändringsförslaget till förordningen om avdrag vid inkomsttaxeringen för avskrivning på köpekontrakt som avser fartyg m m ändras så att därav klart framgår, att förordningen gäller även partrederi med endast kontrakterat fartyg.

Fast driftställe

Taxeringsnämnderna har ofta svårigheter att bedöma, om fast driftställe finnes utanför hemortskommunen. Av de rättsfall, som utredningen refererat (s 55–57), framgår att kontor e dyl måste finnas, om sådant driftställe skall anses föreligga. Med hänsyn till de stora underskottsavdrag, varom är fråga i ifrågavarande sammanhang, vill förbundet framhålla vikten av att berörda skattskyldiga utan anmaning bör lämna redogörelse för hur verksamheten bedrives, vem som är huvudredare och sköter bokföring, korrespondens etc.

Begränsad avskrivningsrätt

Utredningens förslag att – till förhindrande av överavskrivning – rätten till ordinarie avskrivning av *levererat* fartyg och luftfartyg begränsas innebär i sak ett stort

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:28:51

avsteg från nu gällande avskrivningsregler. Erfarenheten hittills torde ha visat, att till partrederier levererade fartyg under senare år medfört förluster på grund av en vikande fraktmarknad. Andelsägarna torde i sådana fall ha fått göra kapitaltillskott. Om objektet ger en ringa eller ingen avkastning, bör det vara företagsekonomiskt och även skattemässigt motiverat att göra en större avskrivning än den föreslagna. Lämpligheten av den i anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen föreslagna *generella* begränsningsregeln, kan därför ifrågasättas.

Föreslagen ändring av 28 § KL

I förslaget till ändring av 28 § kommunalskattelagen föreslås beskattning vid försäljning till underpris av fartyg eller luftfartyg. Närmare regler för beräkning av det verkliga värdet har ej anvisats. Såvitt förbundet har sig bekant sker ingen beskattning vid överföring av dolda reserver vid t ex apportbildning av aktiebolag, överlåtelse av enskild firma eller vid handelsbolagsbildning. Beredningen har givit exempel på hur reglerna i detta fall kan missbrukas. Trots detta är det enligt förbundets mening ett alltför stort avsteg från gällande praxis att gå upp till verkliga värdet vid försäljningen. Det torde räcka med att begränsa lägsta tillåtna köpeskilling till taxeringsmässiga restvärdet. Förbundet ifrågasätter därför, att 28 § kommunalskattelagen m m ändras på det sätt, att ”till underpris” utbytes mot ”till pris, understigande taxeringsmässiga restvärdet”. Härigenom undvikes processer beträffande bestämmandet av verkliga värdet och följes samtidigt nuvarande praxis till väsentlig del.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-13 01:28:51